

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Tdo/52/2024
Identifikačné číslo spisu:	6120011511
Dátum vydania rozhodnutia:	26.08.2025
Meno a priezvisko:	JUDr. Petr Kaňa
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2025:6120011511.1

ROZSUDOK

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Petra Kaňu a členov senátu JUDr. Jany Kostolanskej a JUDr. Jozefa Šutku na neverejnom zasadnutí s následným verejným vyhlásením rozsudku konanom 26. augusta 2025 v Bratislave, v trestnej veci obvineného H. S. pre zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, o dovolaní obvineného H. S. proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 3. októbra 2023, sp. zn. 5To/57/2023, takto

rozhodol:

I. Podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku, z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici z 3. októbra 2023, sp. zn. 5To/57/2023,

bol porušený zákon

v ustanovení § 344 ods. 1 písm. a) Trestného zákona

v neprospech obvineného H. S..

II. Podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku z r u š u j e sa uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 3. októbra 2023, sp. zn. 5To/57/2023.

Zrušuje sa aj rozsudok Okresného súdu Banská Bystrica z 9. marca 2023, sp. zn. 6T/66/2020, ako aj ďalšie rozhodnutia na tieto rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad.

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikazuje sa Okresnému súdu Banská Bystrica, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Odôvodnenie

Okresný súd Banská Bystrica (ďalej tiež „súd I. stupňa“) rozsudkom z 9. marca 2023, sp. zn. 6T/66/2020, uznal obvineného H. S. za vinného pre zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1

písm. a) Trestného zákona, na tom skutkovom základe, že:

ako konateľ subjektu navrhovateľa zabezpečil, aby dňa 25. 04. 2018 v čase o 11:13 hod. bol na Okresný súd Banská Bystrica, prostredníctvom právneho zástupcu navrhovateľa, podaný návrh na vydanie platobného rozkazu, elektronickou poštou v rámci upomínacieho konania súdu, ktorý návrh Okresný súd Banská Bystrica zaevidoval ako právnu vec žalobcu U. s.r.o., IČO: XX XXX XXX, D. S. J.. XXXXX/X, Q., proti odporcovi X. V. a spol., o zaplatenie 10.000,- Eur s príslušenstvom, IČS: 6118268681, pod sp. zn. 30Up/283/2018, kde v odôvodnení tohto žalobného návrhu právny nárok navrhovateľa bol odvodzovaný aj z textového znenia záveru štvorstranovej listiny s názvom: „PREBERACÍ PROTOKOL BYTU, č. XX, PIVNICE, č. X, GARÁŽE č. X, parkovacieho státiu parc. číslo XXX/XX" zo dňa 24. 04. 2017 (ďalej ako „preberací protokol"), pri ktorej argumentácii bolo uvedené, že protistrana (odporcovia) uviedli, že protokol je vyhotovený „pre potreby daňového úradu a nenahrádza pôvodný preberací protokol bytu č. XX, XX... zo dňa 06. 03. 2017" a súčasne na podporu tohto argumentu medzi listinnými dôkazmi v prílohe k návrhu nechal elektronickou poštou doručiť aj preberací protokol ako listinný dôkaz zo dňa 24. 04. 2017, ktorý ale bol v texte oproti preberaciemu protokolu, ktorý reálne podpísal s protistranou ako aj bez vedomosti protistrany, pozmenený a to doplnením textu v jeho úplnom závere za podpismi o trojriadkový text v znení: „Tento protokol (2x) je Vyhotovený pre potrebu daňového úradu, nenahrádza pôvodný preberací protokol bytu č. XX, XX, pivnice č. X, č. X, garáže č. X, parkovacie státiu parc. č. XXX/XX a XXX/XX, terasy a pozemku XXX/XX a XXX/XX, zo dňa 06. 03. 2017", následne Okresný súd Banská Bystrica dňa 07. 05. 2018 vydal platobný rozkaz sp. zn. 30Up/283/2018-0, ktorým okrem iného rozhodol o tom, že žalovaní sú povinní zaplatiť žalobcovi istinu 10.000,- Eur, spolu s úrokom z omeškania vo výške 5 % ročne zo sumy 10.000,- Eur od 03. 04. 2018 do zaplatenia, kde tak pozmenený listinný dôkaz teda nebol odrazom skutočných okolností medzi predávajúcim a kupujúcim, no napriek tomu bol súdu predložený ako dôkaz pravý, s cieľom získania neoprávneného majetkového prospechu navrhovateľa práve cestou súdneho rozhodnutia.

Za to súd I. stupňa uložil obvinenému podľa § 344 ods. 1 Trestného zákona v spojení s § 38 ods. 2 Trestného zákona trest odňatia slobody vo výmere 2 rokov, výkon ktorého mu podľa § 49 ods. 1 písm. a) Trestného zákona podmienenečne odložil v skúšobnej dobe určenej podľa § 50 ods. 1 Trestného zákona na 2 roky.

Krajský súd v Banskej Bystrici (ďalej tiež „odvolací súd") uznesením z 3. októbra 2023, sp. zn. 5To/57/2023 (ďalej tiež „napadnuté uznesenie") odvolanie obvineného podané proti prvostupňovému rozsudku podľa § 319 Trestného poriadku ako nedôvodné zamietol.

* * *

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal obvinený prostredníctvom obhajcu dovolanie, uplatňujúc v ňom dovolacie dôvody upravené v § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku uviedol, že súdy v pôvodnom konaní bez odôvodnenia nevyhoveli jeho návrhu na doplnenie dokazovania. Už od prípravného konania (potom opakovane aj v súdnom konaní) sa domáhal vykonania dôkazu znaleckým skúmaním z odboru kriminalistika, odvetvie kriminalistické skúmanie dokumentov.

Ďalej navrhoval znalecké skúmanie Kriminalistickým a expertíznym ústavom Policajného zboru (ďalej tiež „KEÚ PZ"), v rámci ktorého by bol podrobený skúmaniu preberací protokol z 24. apríla 2017 (sporný materiál na č. l. 12-13 a porovnávací materiál na č. l. 10-11).

Odkázal na jeho návrh na vykonanie dôkazov zo 16. decembra 2020, v ktorom uviedol, že má dôvodné pochybnosti o odborných znalostiach znalca Mgr. V. Q., PhD., ktorý už v tejto trestnej veci vypracoval znalecký posudok č. X/XXXX. K dôvodom spochybňujúcim odborné znalosti tohto znalca sa vyjadril aj jeho obhajca v podaní zo 16. marca 2020 (č. l. 201-202), pričom s týmito dôvodmi sa v plnom rozsahu

naďalej stotožňuje. V prílohe vyššie označeného návrhu na vykonanie dôkazov boli predložené články týkajúce sa tohto znalca, ktorými je spochybnená jeho dôveryhodnosť a odborné znalosti (napr. v kauze O. alebo v kauze G. I. Q.).

Napriek tomu, že bol opakovane poučovaný o tom, ako môže predkladať dôkazy slúžiace na jeho obhajobu, tak pri prvej príležitosti mu to bolo znemožnené. Žiadal, aby KEÚ PZ bol pribratý do konania za účelom vyhotovenia znaleckého posudku, pričom alternatívne navrhol, aby v prípade zamietnutia tohto dôkazného návrhu zo strany súdu mu bola poskytnutá aspoň nevyhnutná súčinnosť, aby si tento dôkaz mohol zabezpečiť sám. Podstata súčinnosti súdu by spočívala v tom, že by mal znalec z KEÚ PZ k dispozícii originál listiny nachádzajúcej sa v súdnom spise na čl. 10-13, pretože je nevyhnutné robiť pri znaleckom skúmaní s originálmi listín. Navyše v jeho prípade išlo o posudzovanie „prekrytia“ podpisu a sporného textu na listine, čo sa nedá posudzovať z fotokópie listiny.

Osobitne poukázal na to, že pre vyhotovenie znaleckého posudku navrhoval KEÚ PZ, ktorý robí prevažnú väčšinu znaleckých posudkov pre súdy v trestnom konaní. Nejde o súkromnú inštitúciu a súdy im bežne poskytujú originály listín na vyhotovenie znaleckých posudkov. Ale pri zachovaní rovnosti zbraní, nemôže byť podmienkou zo strany súdu na poskytnutie listiny zo spisu to, či posudok robí KEÚ PZ alebo súkromná inštitúcia alebo znalec. Napriek tomu, že ako obvinený má právo predkladať dôkazy, tak v tomto prípade mu to bolo znemožnené tým, že predloženie dôkazu na jeho obhajobu bolo „závislé“ od listiny, ktorá bola v súdnom spise, ale zo strany súdu mu nebola poskytnutá potrebná súčinnosť na jeho vyhotovenie.

Zdôraznil, že súdy v pôvodnom konaní nevyhoveli jeho návrhu na doplnenie dokazovania, a s dôvodmi prečo návrhu nevyhoveli sa v rámci odôvodnenia svojich rozhodnutí vôbec nevysporiadali, aj keď v prípade znaleckého skúmania, ktoré navrhoval, išlo o relevantný dôkaz, pretože iný obdobný dôkaz považovali súdy za dôležitý pre uznanie jeho viny.

Konajúce súdy svojím postojom priamo porušili jeho právo na obhajobu, keď mu neposkytli zo súdneho spisu listinu, ktorá bola nevyhnutná na realizáciu dielčieho práva na obhajobu, t. j. aby si na vlastné náklady zabezpečil a súdu predložil dôkaz (znalecký posudok). Či by súd vzhľadom na dôkaznú situáciu takýto dôkaz aj vykonal, by už bolo na uvážení súdu, ale jeho právo na obhajobu spočívajúce v tom, že môže zabezpečovať a predkladať dôkazy, by nebolo (na rozdiel od aktuálnej situácie) porušené. Zároveň tým bola porušená aj rovnosť strán v trestnom konaní, lebo prokurátor nebol pri zaobstarávaní znaleckého posudku znalcom Mgr. V. Q., PhD. ničím obmedzený. V rámci rovnosti zbraní mal mať právo si na vlastné náklady zabezpečiť a súdu predložiť znalecký posudok, ktorým by bola kriminalisticky skúmaná sporná a porovnávacia listina. V tejto súvislosti, k otázke odôvodnenia odmietnutia vykonania navrhnutého dôkazu, poukázal na nález Ústavného súdu Slovenskej republiky z 23. februára 2021, sp. zn. IV. ÚS 546/2020. Ďalej v súvislosti s rovnosťou zbraní v trestnom konaní poukázal na rozhodnutia Európskeho súdu pre ľudské práva (ďalej tiež „ESLP“) vo veci Perna proti Taliansku, č. 48898/99 a Mutazalíeva proti Rusku, č. 36658/05, a v súvislosti s jeho právom predkladať listiny vo svoj prospech poukázal na rozhodnutie ESLP vo veci č. 28/081/19 a č. 29664/19 (spojené na spoločné konanie).

Dôkazný návrh na znalecké skúmanie listín, ktorý chcel sám zabezpečiť, ak ho nevykoná súd, bol riadne odôvodnený a bol relevantný k predmetu obžaloby, zároveň konajúce súdy vôbec neodôvodnili nevykonanie tohto dôkazu, resp. skutočnosť, že mu svojím postojom neumožnili zabezpečiť si vykonanie tohto dôkazu na svoje náklady, a keďže bol odsúdený iba na základe dôkazov zabezpečených prokurátorom, bola podľa jeho názoru jednoznačne narušená rovnosť zbraní a porušené jeho právo na obhajobu.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku uviedol, že odvolací súd v napadnutom uznesení poukazoval na rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. mája 2015, sp. zn. 5Tdo/8/2015, v zmysle ktorého trestný čin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. a) Trestného zákona je dokonaný predložením sfaľovaného alebo pozmeneného dôkazu súdu

alebo orgánu činnému v konkrétnom trestnom konaní na účel, aby sa použil ako pravý, a to bez ohľadu na to, či sa v ďalšom konaní tento dôkaz vykonal. Rešpektujúc tieto závery však opakovane poukazoval na skutočnosť, že nie každá zmena listiny je jej pozmeňovaním. Podporne poukázal na závery z rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 1. júna 2017, sp. zn. 6Tdo/64/2016, v zmysle ktorých musí ísť o podstatnú zmenu obsahu dôkazu (listiny) a táto zmena sa musí dotknúť jej podstaty, kľúčových údajov, ktoré pôvodne mala táto listina osvedčiť. Či ide o podstatnú zmenu obsahu dôkazu listiny, je potrebné posúdiť z jej funkcie.

Ďalej poukázal na to, že pri porovnaní spornej listiny a porovnávacej listiny je možné bez najmenších pochybností dospieť k záveru, že napriek vizuálnej nezhode týchto listín, keďže sporná listina obsahuje na konci poznámku, ktorú vyhotovil, ide o dve listiny po obsahovej stránke absolútne zhodné, totožne zachytávajúce dvojstranný právny úkon spojený s odovzdaním bytu medzi jeho účastníkmi. Na týchto listinách nie je po obsahovej stránke možné nájsť jediný rozdiel v ich vyhotovení.

Ako jeden z účastníkov tohto dvojstranného úkonu len vyhotovil informatívnu poznámku, ktorá však nemala žiaden vplyv na obsah tohto právneho úkonu, práva a povinnosti zmluvných strán, ktoré boli obsahom tohto právneho úkonu, žiadnym spôsobom nemodifikovala, či už v prospech alebo neprospech niektorej zo zmluvných strán, a bola vyhotovená až za podpismi účastníkov právneho úkonu, t. j. účelom jej vyhotovenia preto nebolo pozmenenie obsahu listiny (preberacieho protokolu), ale slúžila výlučne pre jeho (obvineného) potreby, ako jedného z účastníkov právneho úkonu. Preberací protokol z 24. apríla 2017 nepozmenil, lebo nezasiahol do jeho obsahu, preto táto listina predložená ako dôkaz v upomínacom konaní vedenom na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp. zn. 30Up/283/2018, nebola pozmeneným dôkazom, a preto sa nemohol dopustiť žalovaného trestného činu.

Konfrontujúc túto situáciu so závermi rozhodnutia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky zo 7. mája 2015, sp. zn. 5Tdo/8/2015 uviedol, že predložený dôkaz musí dosahovať určitý stupeň zmeny alebo modifikácie, aby mohol byť posudzovaný ako pozmenený alebo sfaľovaný, a aby v dôsledku toho došlo k dokonaniu tohto trestného činu. Preto nie každá zmena listiny, ktorá je predložená ako dôkaz v súdnom konaní, je jej pozmeňovaním a preto nevedie k trestnej zodpovednosti osoby, ktorá ju predložila.

Čas kedy sa zasiahlo, a forma akou sa zasiahlo do listiny (dôkazu), sa musí posudzovať vždy s dôrazom na to, či a ako sa zasiahlo aj do jej obsahovej stránky. Pokiaľ nebolo zasiahnuté do obsahovej stránky listiny (dôkazu), tak nie je možné hovoriť o pozmeňovaní. Zároveň poukázal na to, že pokiaľ niekto úmyselne pozmeňuje listinu, robí tak v úmysle určitým spôsobom modifikovať jej obsah, aby týmto pozmenením získal nejaký prospech pre seba alebo tretiu osobu, alebo ohrozil alebo porušil práva tretej osoby alebo jej majetok. On vyhotovil informatívnu poznámku v predmetnom preberacom protokole, aby vedel z akého dôvodu bol tento protokol podpisovaný. Táto poznámka nemodifikovala práva a povinnosti účastníkov tohto právneho úkonu, nemala absolútne žiadny vplyv na práva a povinnosti účastníkov tohto právneho úkonu, a bola navyše vyhotovená až za textom zachyteným v tomto protokole. Nemal preto žiadnu vedomosť o tom, že by niečo pozmeňoval. Na základe uvedeného potom absolútne absentuje jeho úmysel predložiť pozmenený dôkaz (protokol z 24. apríla 2017) v civilnom konaní, lebo nevedel o tom, že doplnenie informatívnej poznámky za text protokolu je jeho pozmeňovaním.

Na základe uvedeného vyslovil presvedčenie, že v jeho prípade neboli naplnené všetky znaky skutkovej podstaty trestného činu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, a to konkrétne objektívna stránka, lebo predložený dôkaz nebol pozmenený, a ani subjektívna stránka, lebo nemal žiadnu vedomosť o tom, že prekladá pozmenený dôkaz a preto nemohol konať úmyselne. Rozhodnutie súdov v pôvodnom konaní je preto založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia.

Navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky podľa § 368 ods. 1 Trestného poriadku vyslovil rozsudkom, že uznesením odvolacieho súdu, ako aj v konaní, ktoré mu predchádzalo, bol porušený zákon v § 344 ods. 1 písm. a) Trestného zákona a § 34 ods. 1 Trestného poriadku v jeho neprospech, podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil napadnuté uznesenie odvolacieho súdu, ako aj rozsudok

súdu I. stupňa, vo výroku o vine a treste a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal súdu I. stupňa, aby vec v potrebnom rozsahu znova prejednal a rozhodol.

* * *

Prokurátorka Okresnej prokuratúry Banská Bystrica sa v písomnom vyjadrení k dovolaniu stotožnila s napadnutým uznesením aj rozsudkom súdu I. stupňa, ktoré označila za zákonné a plne reflektujúce zistený skutkový aj právny stav, a vyjadrila názor o nedôvodnosti tohto dovolania.

K dovolacej argumentácii subsumovanej pod § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku uviedla, že pokiaľ dovolateľ namieta nevykonanie navrhnutého dôkazu, súd nie je povinný vykonať dôkazy navrhnuté stranami v konaní, lebo podľa § 2 ods. 10, ods. 12 Trestného poriadku má v rámci rozsahu vlastnej úvahy možnosť zvoliť vhodné dôkazné prostriedky na spravodlivé rozhodnutie. Na úvahe konajúceho súdu potom je, aby sám po posúdení okolností rozhodol, ktoré dôkazy na zistenie skutkového stavu, o ktorom nie sú dôvodné pochybnosti, vykoná, a to bez ohľadu na to, ktorou stranou boli navrhnuté.

Obvinený síce má právo na také odôvodnenie súdneho rozhodnutia, ktoré jasne a zrozumiteľne odpovie na všetky právne a skutkovo relevantné otázky, ale súd mu nemusí dať odpoveď na všetky jeho otázky, ale len na tie, ktoré majú pre vec zásadný význam. Odôvodnenie rozsudku súdu I. stupňa (v spojení s odôvodnením napadnutého uznesenia) v tomto smere označila za súladné so zákonom, pretože obsahuje odpovede na všetky zásadné otázky.

Do obsahu uvedených práv však nepatrí právo obvineného, aby sa súd stotožnil s jeho právnymi názormi, navrhovaním a hodnotením dôkazov, teda za porušenie tohto základného práva nemožno považovať neúspech (nevyhovenie návrhu) v konaní pred všeobecným súdom.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 25. októbra 2021 vyplýva, že súd podľa § 274 ods. 1 Trestného poriadku rozhodol, že ďalšie dôkazy sa vykonávať nebudú a vyhlásil dokazovanie za skončené. Súd I. stupňa to v rozsudku z 25. októbra 2021, sp. zn. 6T/66/2020, odôvodnil tak, že: „Preto súd ani neposkytol obžalovanému súčinnosť pri ďalšom znaleckom dokazovaní v tomto smere, keďže pre súd v trestnom konaní je dôležitá, či pozmenený text má vplyv na súdne rozhodnutie“.

Zo zápisnice o hlavnom pojednávaní z 9. marca 2023 vyplýva, že prokurátorka, obhajca a obžalovaný zhodne uviedli, že nemajú návrhy na ďalšie dokazovanie. Z odôvodnenia rozsudku súdu I. stupňa z 9. marca 2023, sp. zn. 6T/66/2020, citovala časť: „Keďže obžalovaný, ani prokurátor nemali ďalšie návrhy na vykonanie dokazovania, pričom ani krajský súd neprikázal okresnému súdu žiadne ďalšie dôkazy vykonať, resp. už vykonané zopakovať, súd na hlavnom pojednávaní oboznámil už len aktuálne správy o povesti obžalovaného“.

Z odôvodnenia napadnutého uznesenia odvolacieho súdu poukázala na časť: „Krajský súd na úvod konštatuje, že prvostupňový súd v rámci hlavného pojednávania vykonal dokazovanie v rozsahu nevyhnutnom pre svoje rozhodnutie a to aj v intenciách uznesenia krajského súdu sp. zn. 5To/66/2022 zo dňa 2.8.2022, ktorým bol zrušený pôvodný rozsudok a vec bola okresnému súdu vrátená na nové prejednanie a rozhodnutie. [...] Možno teda konštatovať, že okresný súd vykonal všetky dostupné dôkazy, ktoré v rámci dokazovania prichádzali do úvahy, tieto náležite v súlade s § 2 ods. 12 Trestného poriadku vyhodnotil a dospel bez akýchkoľvek dôvodných pochybností k záveru o vine obžalovaného zo spáchania žalovaného trestného činu“.

Z uvedených citácií je podľa jej názoru nepochybné, že súdy sa zákonným spôsobom vysporiadali s navrhovaným dôkazom (resp. s poskytnutím súčinnosti k zabezpečeniu znaleckého posudku). Na hlavnom pojednávaní, ktoré sa konalo po zrušení pôvodného rozsudku súdu I. stupňa, už obvinený a jeho obhajca vykonanie tohto dôkazu, ako ani žiadnych iných dôkazov nenavrhovali.

Ďalej poukázala na to, že právo na obhajobu je potrebné chápať ako vytvorenie podmienok pre plné

uplatnenie procesných práv obvineného a jeho obhajcu (§ 34 ods. 5 Trestného poriadku). Za porušenie práva na obhajobu preto nemožno považovať rozsah a obsah vlastnej úvahy orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu o voľbe použitých dôkazných prostriedkov pri plnení povinnosti podľa § 2 ods. 10 Trestného poriadku, resp. pri uplatnení oprávnenia podľa § 2 ods. 11 Trestného poriadku. Ak by záver orgánu činného v trestnom konaní alebo súdu učinil podľa § 2 ods. 12 Trestného poriadku o tom, že určitú okolnosť považuje za dokázanú a nebude ju už overovať ďalšími dôkazmi, zakladal opodstatnenosť dôvodu dovolania podľa § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, odporovalo by to viazanosti dovolacieho súdu zisteným skutkom podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, ktorý vyjadruje zásadu, že účelom dovolacieho konania je posudzovanie právnych otázok, nie posudzovanie správnosti a úplnosti skutkového stavu.

K dovolacej argumentácii subsumovanej pod § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku uviedla, že sudy jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností vysvetlili prečo kvalifikovali konanie obvineného ako zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, pričom túto právnu kvalifikáciu označila za správnu a súladnú so zákonom, ako aj s judikatúrou a záväznými stanoviskami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky.

Ďalej poukázala na to, že dovolanie ako mimoriadny opravný prostriedok neslúži k revízií skutkových zistení urobených súdmi v pôvodnom konaní. Dovolací dôvod podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku nemôže napĺňať ani poukaz na to, že nebola v konaní preukázaná vykonaným dokazovaním subjektívna a objektívna stránka trestného činu. Predmetom tohto dovolacieho dôvodu môže byť len nesprávne právne posúdenie ustáleného skutku v skutkovej vete rozhodnutí súdov v pôvodnom konaní. Samotné skutkové zistenia, ktoré sú obsahom skutkovej vety, však nie je možné akokoľvek meniť alebo dopĺňať.

Nad rámec uvedeného uviedla, že s takmer všetkými, v dovolaní namietanými skutočnosťami sa sudy prvej a druhej inštancie riadne a podrobne zaoberali a náležite na ne reflektovali vo svojich rozhodnutiach.

Navrhla preto dovolanie obvineného podľa § 382 písm. c) Trestného poriadku odmietnuť.

* * *

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (ďalej tiež „najvyšší súd“ alebo „dovolací súd“) zistil, že dovolanie proti napadnutému rozhodnutiu je prípustné [§ 368 ods. 1, ods. 2 písm. h) Trestného poriadku], bolo podané oprávnenou osobou [§ 369 ods. 2 písm. b) Trestného poriadku], v zákonom stanovenej lehote (§ 370 ods. 1 Trestného poriadku) a na zákonom určenom mieste (§ 370 ods. 3 Trestného poriadku) a súčasne, že dovolanie obvineného spĺňa podmienky uvedené v § 372 a § 373 Trestného poriadku, ako aj obsahové náležitosti uvedené v § 374 Trestného poriadku.

Pripomína, že v zmysle § 385 ods. 1 Trestného poriadku je ako dovolací súd viazaný dovolacími dôvodmi, ktoré sú v dovolaní uvedené, pričom táto viazanosť sa týka vymedzenia chýb vytýkaných napadnutému rozhodnutiu a konaniu, ktoré mu predchádzalo (§ 374 ods. 1 Trestného poriadku) a nie právnych dôvodov dovolania v ňom uvedených v súlade s § 374 ods. 2 Trestného poriadku z hľadiska ich hodnotenia podľa § 371 Trestného poriadku (R 120/2012 - I.).

Poznamenáva tiež, že dovolanie je jeden z mimoriadnych opravných prostriedkov v rámci trestného konania, ktorý je spôsobilý privodiť prelomenie zásady nezmeniteľnosti právoplatných rozhodnutí, a preto ho možno aplikovať iba v prípadoch, ak to je odôvodnené závažnosťou pochybenia napadnutého rozhodnutia súdu.

S ohľadom na povahu dovolacieho konania, ktoré je ako návrhové konanie vždy podmienené návrhom oprávnenej osoby znalej práva - minister spravodlivosti, generálny prokurátor, obhajca v mene obvineného, najvyšší súd je viazaný podaným návrhom do takej miery, že v rámci prieskumu

dodržiavania zákonnosti nemôže ísť nad rámec návrhu a v ňom špecifikovaných dôvodov dovolania (§ 385 Trestného poriadku).

* * *

Dovolací súd posudzujúc dovolanie obvineného v uvedených intenciách konštatuje, že obvinený v ňom uplatnil dovolacie dôvody podľa § 371 ods. 1 písm. c) a písm. i) Trestného poriadku.

K dovolaciemu dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku uvádza, že tento je v zmysle dikcie označeného zákonného ustanovenia naplnený, ak rozhodnutie je založené na nesprávnom právnom posúdení zisteného skutku alebo na nesprávnom použití iného hmotnoprávneho ustanovenia; správnosť a úplnosť zisteného skutku však dovolací súd nemôže skúmať a meniť.

Nesprávnym právnym posúdením zisteného skutku sa rozumie, že súdmi v pôvodnom konaní ustálený skutok bol vo výroku o vine odsudzujúceho rozhodnutia právne kvalifikovaný ako trestný čin, hoci nenapĺňa znaky akéhokoľvek trestného činu, alebo že ustálený skutok vykazuje znaky iného trestného činu, než pre aký bol obvinený uznaný za vinného. Podstatou správneho právneho posúdenia skutku (správnej právnej kvalifikácie) je tak správna aplikácia hmotného práva v tom zmysle, že skutok zistený (formulovaný v tzv. skutkovej vete odsudzujúceho výroku o vine) v napadnutom rozhodnutí súdu bol z pohľadu zákonných znakov správne subsumovaný (podradený) pod konkrétnu skutkovú podstatu príslušného trestného činu upravenú v Trestnom zákone, pričom len opačný prípad (nesprávna subsumpcia) odôvodňuje naplnenie tohto dovolacieho dôvodu.

Z dikcie ustanovenia § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku tiež vyplýva, že správnosť a úplnosť zisteného skutku dovolací súd nemôže skúmať a meniť, v dôsledku čoho dôvodom naplnenia tohto dovolacieho dôvodu nemôžu byť nesprávne skutkové zistenia. Prostredníctvom tohto dovolacieho dôvodu tak obvinený nemá možnosť účinne namietať spôsob hodnotenia dôkazov súdmi v pôvodnom konaní, pretože formulácia tzv. skutkovej vety v odsudzujúcom výroku o vine rozsudku je vo svojej podstate odrazom (výsledkom) hodnotenia dôkazov, vykonaných v pôvodnom konaní, súdom, resp. súdmi oboch inštancií.

Pre dovolací súd pri posudzovaní tohto dovolacieho dôvodu, pokiaľ ide o posúdenie správnosti právnej kvalifikácie zisteného skutku, je tak rozhodujúce, či skutok ustálený súdom, resp. súdmi oboch inštancií, v pôvodnom konaní napĺňa znaky konkrétného trestného činu v zmysle odsudzujúceho rozsudku, bez možnosti skúmať či tieto skutkové zistenia majú oporu vo vykonaných dôkazoch v pôvodnom konaní, resp. či nedošlo k chybám v procese hodnotenia týchto dôkazov súdom alebo súdmi v pôvodnom konaní.

Dovolací súd tak námietky obvineného posudzoval v týchto intenciách, teda vychádzal z vlastnej viazanosti skutkom vo výroku o vine rozsudku súdu I. stupňa, t. j. spôsobu jeho ustálenia (formulovania) súdmi v pôvodnom konaní (v tzv. skutkovej vete) a tento konfrontoval so zákonnými znakmi trestného činu uvedeného v odsudzujúcom rozsudku.

Skutok bol právne posúdený ako zločin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, ako dôsledok toho, že týmto skutkom (pri vyjadrení protiprávnosti konania zákonnými znakmi) obvinený v konaní pred súdom predložil dôkaz, o ktorom vedel, že je pozmenený, na účel použiť ho ako pravý.

Skutok svojím popisom vyjadruje konanie obvineného v podstatnom spočívajúce v tom, že „ako konateľ subjektu navrhovateľa zabezpečil, aby dňa 25. 04. 2018 v čase o 11:13 hod. bol na Okresný súd Banská Bystrica, prostredníctvom právneho zástupcu navrhovateľa, podaný návrh na vydanie platobného rozkazu [...] kde v odôvodnení tohto žalobného návrhu právny nárok navrhovateľa bol odvodzovaný aj z textového znenia záveru štvorstranovej listiny s názvom: „PREBERACÍ PROTOKOL BYTU, č. XX, PIVNICE, č. X, GARÁŽE č. X, parkovacieho státiu parc. číslo XXX/XX" zo dňa 24. 04. 2017 (ďalej ako „preberací protokol“), pri ktorej argumentácii bolo uvedené, že protistrana (odporcovia) uviedli, že

protokol je vyhotovený „pre potreby daňového úradu a nenahrádza pôvodný preberací protokol bytu č. XX, XX... zo dňa 06. 03. 2017" a súčasne na podporu tohto argumentu medzi listinnými dôkazmi v prílohe k návrhu nechal elektronickou poštou doručiť aj preberací protokol ako listinný dôkaz zo dňa 24. 04. 2017, ktorý ale bol v texte oproti preberaciemu protokolu, ktorý reálne podpísal s protistranou ako aj bez vedomosti protistrany, pozmenený a to doplnením textu v jeho úplnom závere za podpismi o trojriadkový text v znení: „Tento protokol (2x) je Vyhotovený pre potrebu daňového úradu, nenahrádza pôvodný preberací protokol bytu č. XX, XX, pivnice č. X, č. X, garáže č. X, parkovacie státie parc. č. XXX/XX a XXX/XX, terasy a pozemku XXX/XX a XXX/XX, zo dňa 06. 03. 2017" [...] kde tak pozmenený listinný dôkaz teda nebol odrazom skutočných okolností medzi predávajúcim a kupujúcim, no napriek tomu bol súdu predložený ako dôkaz pravý, s cieľom získania neoprávneného majetkového prospechu navrhovateľa práve cestou súdneho rozhodnutia".

Podstatu protiprávnosti konania v takto skutkovo ustálenom popise možno zjednodušene vyjadriť ako konanie spočívajúce vo vedomom predložení dôkazu (listiny) v civilnoprávnom súdnom spore, oproti originálu pozmenenom doplnením textu (za podpismi) v znení: „Tento protokol (2x) je Vyhotovený pre potrebu daňového úradu, nenahrádza pôvodný preberací protokol [...] ".

Pre posúdenie právnej kvalifikácie skutkovo ustáleného konania obvineného ako trestného činu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. a) Trestného zákona je potrebné sa zamerať na naplnenie zákonných (obligatórnych) znakov tohto trestného činu (objekt, objektívna stránka, subjekt, subjektívna stránka).

Objektívna stránka je v tomto prípade vyjadrená ako konanie, ktorým (páchateľ) predloží dôkaz, o ktorom vie, že je pozmenený, na účel použiť ho ako pravý.

Základným predpokladom posúdenia, či konanie obvineného napĺňa takto definovanú objektívnu stránku trestného činu marenia spravodlivosti, je potom vyhodnotenie či dôkaz, ktorý súdu predložil, bol pozmenený.

Za pozmenený dôkaz - v tomto prípade listinu - nemožno však považovať akúkoľvek jeho zmenu. Vo svojej rozhodovacej praxi najvyšší súd (uznesenie z 1. júna 2016, sp. zn. 6Tdo/64/2016) definoval pozmenenie dôkazu ako jeho celkové alebo podstatné nezákonné upravenie oproti originálu. Za podstatnú zmenu obsahu listiny (dôkazu) pôjde vtedy, pokiaľ sa zmena dotkne jej podstaty - kľúčových údajov - ktoré mala osvedčiť. Pri posúdení, či ide o podstatnú zmenu obsahu listiny, je potrebné vychádzať z jej funkcie (účelu) v konkrétnom konaní. Nie je rozhodujúce, či obsah pozmenenej listiny zodpovedá skutočnosti (alebo nie), ani to akým spôsobom sa zmena vykoná, či prepísaním, dopísaním alebo vymazaním údajov.

Inak povedané, pozmenený dôkaz v zmysle dikcie § 344 ods. 1 písm. a) Trestného zákona mal pôvodne pravdivú výpovednú hodnotu a reálne vykresľoval istú skutočnosť, ale účelovým aktívnym konaním páchateľa bola niektorá z jeho nosných informácií zmenená.

Iný než uvedený záver by pod uvedenou skutkovou podstatou kriminalizoval (aj v súdnom civilnom konaní) predloženie listiny ako dôkazu s akoukoľvek, aj s celkom irelevantnou zmenou oproti originálu, ad absurdum s dopísanými číslami strán (len pre lepšiu orientáciu), so zvýrazneným či podčiarknutým textom alebo (z nepozornosti/nechcene spôsobenou) čiарou perom. V prísne formálnom ponímaní by takto popísané situácie nepochybne (gramaticky) napĺňali definíciu pozmenenej listiny už len preto, že v nich bola vykonaná zmena oproti originálu, avšak bez zohľadnenia spôsobu a dôvodu jej vykonania, čo by tak bolo nepochybne popretím zámeru zákonodarcu kriminalizovať všetky vyššie popísané typy konaní (ničím spoločensky nebezpečné).

Interpretačnú prednosť však pred výkladom gramatickým má výklad logický, systematický a teleologický, aby len prísne formálnou jazykovo-gramatickou interpretáciou legislatívneho textu zákona nedochádzalo k popretiu účelu a zmyslu vykladanej právnej normy.

Ak by doslovne každá, ako dôkaz predkladaná listiná v trestnom konaní alebo súdnom konaní, hoci aj nepatrne pozmenená, bez zohľadnenia miery, spôsobu, motívu a významu do nej vykonaného zásahu, mala obsahovo vyplňať (bez ďalšieho) zákonný pojem „pozmenenej listiny“, šlo by súčasne o opomenutie (až ignorovanie) objektu trestného činu (ako jeho obligatórneho znaku), ktorý vyjadruje spoločenskú hodnotu, ktorú má za úlohu chrániť skutková podstata trestného činu marenia spravodlivosti, ktorou je (v generickej rovine) záujem na spravodlivom rozhodnutí súdu na základe zákonne získaných a vykonaných dôkazov. Predloženie „nepodstatne pozmeneného dôkazu“, t. j. netrpiaceho významným zásahom deformujúcim jeho obsah alebo informatívnu kvalitu, nemá spôsobilosť porušiť alebo ohroziť tento záujem chránený Trestným zákonom, in concreto chránený označeným trestným činom marenia spravodlivosti. V inom vyjadrení, takéto konanie nenapĺňa objekt trestného činu ako jeden z jeho obligatórnych znakov, a už len preto nie je trestným činom.

Tento záver pritom v žiadnom smere nenarúša ani rozsudok najvyššieho súdu zo 7. mája 2015, sp. zn. 5Tdo/8/2015, na ktorý v jeho argumentácii odkazovali súdy v pôvodnom konaní, a ktorý bol ako rozhodnutie (R) zverejnený v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. 17/2016:

„I. Ak obvinený manipuloval s dôkaznou situáciou tým, že sfaľšoval alebo pozmenil dôkaz, alebo predložil sfaľšovaný alebo pozmenený dôkaz na účel, aby sa použil v trestnom konaní ako pravý, narušil Trestným zákonom chránený záujem na spravodlivom a zákonnom rozhodnutí a vyvolal trestnoprávne relevantný následok vymedzený v skutkovej podstate trestného činu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. a/, alebo písm. b/ Trestného zákona.

II. Trestný čin marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. a/ Trestného zákona je dokonaný predložením sfaľšovaného alebo pozmeneného dôkazu súdu alebo orgánu činnému v konkrétnom trestnom konaní na účel, aby sa použil ako pravý, a to bez ohľadu na to, či sa v ďalšom konaní tento dôkaz vykonal“.

Citovaný judikát primárne rieši teda otázku okamihu dokonania trestného činu marenia spravodlivosti, v zjednodušenom vyjadrení, že je dokonaný už samotným predložením pozmenenej listiny (súdu alebo orgánu činnému v konkrétnom trestnom konaní) so zvýraznením, že nie je rozhodujúce či tento dôkaz bol v ďalšom konaní aj vykonaný alebo mal relevanciu na výsledok takéhoto súdneho konania. Len marginálne je vhodné poznamenať, že vyššie judikovaný záver vyviera z prípadu „vloženia sfaľšovanej zápisnice o vylúčení svedka do vyšetrovacieho spisu“, ako to vyplýva z odôvodnenia citovaného judikátu [druhá alternatíva trestného činu podľa § 344 ods. 1 písm. a) Trestného zákona], čo už len svojím skutkovým podkladom predstavuje zásadne inú skutkovú situáciu, aj s ňou spojené právne otázky súce na riešenie.

Podstatným však je, že označený judikát ani nerieši otázku definície pozmeneného dôkazu, resp. otázku kvalitatívnej zmeny listiny, aby ju bolo možné hodnotiť ako listinu pozmenenú, zjavne už len preto, že predmetom tohto iného konania ani nebolo predloženie pozmeneného alebo sfaľšovaného dôkazu, t. j. listiny, ktorá neexistovala a bola nezákonným spôsobom vytvorená. Pri sfaľšovanom dôkaze už z jeho povahy nevystáva otázka posúdenia intenzity faľšovania, keďže ide o dôkaz vytvorený vcelku s informačne zdeformovanou hodnotou, na rozdiel od pozmeneného dôkazu, pri ktorom je naopak podstatné skúmať intenzitu zásahu do integrity takéhoto, v origináli existujúceho dôkazu, najmä aby neboli kriminalizované aj jeho obsahovo bezvýznamné, náhodilé a bez malígneho úmyslu vykonané zmeny.

Aplikujúc uvedené na posudzovaný prípad (pri rešpektovaní ustáleného skutkového stavu súdmi v pôvodnom konaní) potom skutková veta odsudzujúceho rozsudku súdu I. stupňa v spojení s napadnutým uznesením neodzrkadľuje časť objektívnej stránky skutkovej podstaty trestného činu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v skutkových okolnostiach charakterizujúcich súdu predkladanú listinu (s návrhom na vydanie platobného rozkazu) takým

spôsobom, z ktorého by bolo zrejmé, že ide o „pozmenenú listinu“, čím skutková veta nevyjadruje objektívnu stránku súdeného trestného činu.

Skutková veta síce popisuje predloženie súdu listinu, v ktorej bolo za podpismi dopísané: „Tento protokol (2x) je Vyhotovený pre potrebu daňového úradu, nenahrádza pôvodný preberací protokol [...]“, avšak nie je v nej vyjadrené, aká nosná informácia bola v tejto listine (preberacom protokole) zmenená, čím nijako nevyjadruje vplyv takto doplneného textu na obsah (kvalitu) právneho vzťahu zmluvných strán ohľadne ich zmluvy, ktorej bol tento preberací protokol súčasťou. Zo skutkovej vety nie je zistiteľná intenzita takéhoto zásahu do predmetnej listiny, pretože vplyv doplneného textu na práva a povinnosti zmluvných strán v nej nie je žiadnym spôsobom vyjadrený.

Dovolací súd - inak rešpektujúc judikovaný záver (R 17/2016), podľa ktorého nie je podstatný význam predkladaného dôkazu v konaní pre výsledok tohto konania, pretože trestný čin marenia spravodlivosti je dokonaný už samotným predložením pozmenenej listiny - však zdôrazňuje, že tento záver (v posudzovanej alternatíve) predpokladá primárne existenciu a predloženie „pozmenenej listiny“- t. j. nie akejkolvek listiny, hoci aj listiny, do ktorej bol vykonaný určitý zásah, pre ktorý samotný (bez ďalšieho) táto listina ešte nie je pozmenenou v právnom zmysle - teda listiny s takým kvalitatívnym zásahom do jej obsahu ako je vyššie popísané, čo nevyhnutne musí nájsť svoj odraz aj v spôsobe skutkového ustálenia takej charakteristiky predkladanej listiny, z ktorej je zrejmé, že ide o listinu pozmenenú.

V posudzovanom prípade však skutková veta tieto atribúty nesplňa, keď nevyjadruje svojím popisom podstatnú zmenu obsahu dôkazu, a tým ani predloženie pozmeneného dôkazu (v zmysle skutkovej podstaty trestného činu marenia spravodlivosti).

Na tomto závere nemení nič ani to, že podľa skutkovej vety obvinený ako navrhovateľ v upomínam konaní v odôvodnení svojho nároku na tento doplnený text poukazoval, pretože ani táto skutočnosť nevyjadruje, aký význam mal doplnený text na predmetnú listinu.

K povahe zásahu do predkladanej listiny v skutkovej vete tak napr. nie je ustálené, že by predložením sporného preberacieho protokolu, práve doplnenou poznámkou, obvinený mal záujem vytvoriť u konajúceho súdu mylnú predstavu o tom, že pôvodný preberací protokol zo 6. marca 2017 nebol nahradený (zostal naďalej v platnosti) neskorším preberacím protokolom z 24. apríla 2017, pretože si bol vedomý toho, že tento na rozdiel od pôvodného preberacieho protokolu neobsahoval ustanovenie o zmluvnej pokute, aby takým konaním podporil na súde uplatňovaný inak neexistujúci nárok na zaplatenie zmluvnej pokuty zo strany kupujúcich. Takýto príklad textácie skutkovej vety by vyjadroval, že v tomto prípade nešlo o bezvýznamné pozmenenie dokumentu, ale o podstatnú zmenu obsahu neskoršieho preberacieho protokolu, a to doplnením ustanovenia (na ktorom sa strany nedohodli), že skorší preberací protokol nebol nahradený, a teda aj všetky povinnosti z neho vyplývajúce zostávajú naďalej v platnosti (vrátane zmluvnej pokuty). Napr. takéto ustálenie v skutkovej vete by mohlo vyjadrovať intenzitu posudzovanej zmeny dôkazu a napĺňalo by pojem „pozmenený dôkaz“, čo je obligatórnou súčasťou objektívnej stránky trestného činu marenia spravodlivosti.

Bez významu nie je ani to, že súdy v pôvodnom konaní naplnenie tohto pojmu nevysvetľujú ani v odôvodnení odsudzujúcich rozhodnutí, hoci zjavne išlo o nosnú argumentáciu obhajoby.

Odvolací súd v odôvodnení napadnutého uznesenia „len“ uvádza, že: „Vykonaným dokazovaním bolo bez pochyb preukázané, že obžalovaný predložil v civilnom konaní preberací protokol, ktorý bol oproti pôvodnému preberaciemu protokolu, ktorý podpísali všetky zmluvné strany, doplnený o tri riadky ďalšieho textu. Je preto evidentné, že tento dôkaz bol pozmenený. Taktiež argumentácia obžalovaného, že išlo o akúsi informatívnu poznámku výlučne pre jeho potreby je neuveriteľná, pretože ani krajskému súdu nie je zrejmé, z akého dôvodu by do pôvodného preberacieho protokolu zasahoval obžalovaný tak, že na počítači rovnakým fontom písma doplnil ďalší text, takto zmenenú stranu vymenil v pôvodnej listine, teda bolo manipulované aj s viazaním pôvodnej listiny, a až takto pozmenený protokol bol predložený ako dôkaz v rámci civilného konania. Pokiaľ by skutočne malo ísť len o informatívnu

poznámku, mohol si ju na listinu obžalovaný dopísať rukou, prípadne iným podobným spôsobom, a nie pozmeňovať ju vyššie uvedeným spôsobom, a minimálne túto skutočnosť uviesť aj v rámci návrhu na začatie konania, kde ju ako dôkaz predložil, a neodvolávať sa na pozmenený dôkaz aj v rámci argumentácie preukazujúcej dôvodnosť ním uplatneného nároku" (s. 5 napadnutého uznesenia).

Z takéhoto odôvodnenia napadnutého uznesenia síce vyplýva zameranie sa na prvky v konaní obvineného, ktoré naznačujú, že z jeho strany mohlo ísť o zámerné a vedomé (teda úmyselné) konanie v snahe podporiť vlastný úspech v civilnom spore, avšak opäť v tejto argumentácii absentuje vysvetlenie významu tohto zásahu pre uvedený spor (vysvetlenie motívu, resp. pohnútky, zjednodušene toho, čo takýmto zásahom mal chcieť obvinený dosiahnuť, a aký vplyv mal vpísaný trojriadkový text na predmetnú listinu). Odvolací súd sa obmedzil len na spôsob (formu), akým bola listina pozmenená, výlučne z čoho následne vyvodil domnienku o význame takejto zmeny, ktorý však bližšie nevysvetľuje. Touto argumentáciou bolo možné dôjsť aj k záveru, že pokiaľ by obvinený rozviazal originálny dokument, dotlačil by si len číslovanie strán a opätovne zviazal, a takýto dokument predložil v civilnom konaní, tak by sa dopustil trestného činu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v podstate len preto, že číslovanie strán nedopísal rukou (čo už by teda podľa názoru odvolacieho súdu jeho trestnú zodpovednosť za uvedený trestný čin nezakladalo).

Sumarizujúc uvedené teda z pohľadu právnej kvalifikácie neobstoí právne posúdenie skutku odsudzujúceho rozsudku ako zločinu marenia spravodlivosti podľa § 344 ods. 1 písm. a) Trestného zákona, pretože v ňom nie je vyjadrené naplnenie objektívnej stránky tohto trestného činu, konkrétne, že išlo o pozmenený dôkaz, v nadväznosti na to ani spôsobilosť predkladanej listiny narušiť objekt tohto trestného činu. Skutok ustálený v tzv. skutkovej vete výroku o vine rozsudku súdu I. stupňa (ktorý de facto odvolací súd svojím rozhodnutím potvrdil) nenaplnia zákonné znaky ani trestného činu marenia spravodlivosti, ani žiadneho iného trestného činu.

Skutok výroku o vine odsudzujúceho rozsudku totiž musí nevyhnutne odzrkadľovať tie trestnoprávne relevantné skutočnosti vyplývajúce z vykonaného dokazovania, ktoré odôvodňujú konkrétnu právnu kvalifikáciu skutku ako trestného činu, ako to vyplýva z formulácie dovolacieho dôvodu upraveného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, z ktorej je zrejmé, že (aj) samotný spôsob formulácie skutku má zásadný význam, keď v konkrétnom prípade neuvedenie takýchto významných skutočností v skutku (v tzv. skutkovej vete) - ako je tomu aj v posudzovanom prípade - môže viesť k naplneniu uvedeného dovolacieho dôvodu, čím je vyjadrená súčasne požiadavka, aby v priereze celého trestného stíhania konkrétného obvineného bol skutok, ktorý je predmetom trestného konania, formulovaný (už od začatia trestného stíhania, vznesenia obvinenia, v obžalobe aj odsudzujúcim rozsudku) spôsobom, ktorý zodpovedá vyššie vysloveným požiadavkám.

Už len nad rámec uvedeného potom dovolací súd tiež poukazuje na spôsob ustálenia skutku, pre ktorý bol obvinený odsúdený, v tých častiach, podľa ktorých:

„... zabezpečil, aby ... bol na Okresný súd Banská Bystrica, prostredníctvom právneho zástupcu navrhovateľa, podaný návrh na vydanie platobného rozkazu, elektronickou poštou ... v odôvodnení tohto žalobného návrhu právny nárok navrhovateľa bol odvodzovaný aj z textového znenia záveru štvorstranovej listiny s názvom: „PREBERACÍ PROTOKOL ...“, pri ktorej argumentácii bolo uvedené, že protistrana (odporcovia) uviedli, že protokol je vyhotovený „pre potreby daňového úradu a nenahrádza pôvodný preberací protokol ... a súčasne na podporu tohto argumentu medzi listinnými dôkazmi v prílohe k návrhu nechal elektronickou poštou doručiť aj preberací protokol ako listinný dôkaz zo dňa 24. 04. 2017, ktorý ale bol v texte oproti preberaciemu protokolu, ktorý reálne podpísal ... pozmenený a to doplnením textu v jeho úplnom závere za podpismi o trojriadkový text v znení ...“, z ktorého (skutkového popisu) nie je ani jasné a zrozumiteľné ustálenie toho, že to bol práve obvinený, ktorý predložil súdu sporný preberací protokol, ani to, že by to bol práve on kto vykonal sporný zásah tohto preberacieho protokolu, keď podanie návrhu na súd mal podľa skutkovej vety len „zabezpečiť“ prostredníctvom právneho zástupcu a preberací protokol mal len „nechať doručiť“ elektronickou poštou, kde v celom kontexte popisu skutku z jednotlivých skutkových okolností absentuje vyjadrenie jeho

úmyselného konania či už vo vzťahu k zásahu do preberacieho protokolu, alebo jeho úmyselného predloženia súdu v pozmenenom znení ako dôkazu.

S ohľadom na obsah ďalšej argumentácie obvineného vo vzťahu k dovolaciemu dôvodu uvedenému v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, vzhľadom na vyššie uvedené dôvody, ktoré viedli dovolací súd ku konštatovaniu naplnenia dovolacieho dôvodu podľa § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, možno konštatovať, že obvinený dovolaním (už týmto) dosiahol svoj zámer nápravy pochybení týkajúcich sa skutku a jeho právnej kvalifikácie, a keďže došlo k zrušeniu napadnutého uznesenia odvolacieho súdu, ako aj rozsudku súdu I. stupňa, vzhľadom na potrebu navrátenia veci do stavu neukončeného trestného stíhania pred súdom I. stupňa, ktorý nevylučuje možnosť vykonávania aj ďalšieho dokazovania, súčasne týmto odpadla potreba posudzovania tej časti dovolacej argumentácie obvineného, ktorú subsumoval pod dovolací dôvod upravený v § 371 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, najmä v jeho námietkach o vylúčení ho z možností navrhovať, resp. zabezpečiť a predkladať súdu dôkazy na vlastnú obranu.

* * *

Podľa § 382a Trestného poriadku dovolací súd môže rozhodnúť aj na neverejnom zasadnutí o dovolaní, ak zistí, že dôvody dovolania, ktoré bolo podané v prospech obvineného, sú zjavne preukázané a je zrejmé, že vytýkané nedostatky povedú k postupu podľa § 386 a § 388 ods. 1.

V zmysle ustanovenia § 386 Trestného poriadku, ak bol dovolacím súdom zistený dôvod dovolania podľa § 371, vysloví rozsudkom porušenie zákona v príslušných ustanoveniach, o ktoré sa tento dôvod opiera (ods. 1). Súčasne s výrokom uvedeným v odseku 1 dovolací súd zruší napadnuté rozhodnutie alebo jeho časť, alebo aj chybné konanie, ktoré napadnutému rozhodnutiu predchádzalo. Po zrušení rozhodnutia odvolacieho súdu dovolací súd podľa okolností prípadu zruší aj predchádzajúce rozhodnutie súdu prvého stupňa. Ak je nezákonný len niektorý výrok napadnutého rozhodnutia alebo rozhodnutia súdu prvého stupňa a ak ho možno oddeliť od ostatných, zruší dovolací súd len tento výrok. Ak však zruší hocí len sčasti výrok o vine, zruší vždy súčasne celý výrok o treste, ako aj ďalšie výroky, ktoré majú vo výroku o vine svoj podklad. Zruší aj ďalšie rozhodnutia na zrušené rozhodnutie obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad (ods. 2).

Podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku dovolací súd po zrušení napadnutého rozhodnutia alebo niektorého jeho výroku prikáže spravidla súdu, o ktorého rozhodnutie ide, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

Z už vyššie uvedených dôvodov, spravujúc sa vyššie rozvedenými úvahami a s poukazom na citované zákonné ustanovenia, posúdiac dôvodnosť dovolania obvineného H. S., dovolací súd rozhodol tým spôsobom, že vyslovil podľa § 386 ods. 1 Trestného poriadku, že z dôvodu uvedeného v § 371 ods. 1 písm. i) Trestného poriadku, uznesením odvolacieho súdu bol porušený zákon v ustanovení § 344 ods. 1 písm. a) Trestného zákona v neprospech obvineného; podľa § 386 ods. 2 Trestného poriadku zrušil označené rozhodnutie, ako aj rozsudok súdu I. stupňa, ako aj ďalšie rozhodnutia na tieto zrušované rozhodnutia obsahovo nadväzujúce, ak vzhľadom na zmenu, ku ktorej došlo zrušením, stratili podklad a podľa § 388 ods. 1 Trestného poriadku prikázal Okresnému súdu Banská Bystrica ako súdu I. stupňa, aby vec v potrebnom rozsahu znovu prerokoval a rozhodol.

* * *

V ďalšom procesnom postupe bude povinnosťou Okresného súdu Banská Bystrica určiť vo veci termín hlavného pojednávania a rozhodnúť o obžalobe spôsobom zohľadňujúcim právne závery tohto rozsudku dovolacieho súdu.

V tejto súvislosti dovolací súd len pripomína, že podľa § 391 ods. 1 Trestného poriadku orgán, ktorému bola vec prikázaná, je viazaný právnym názorom, ktorý vyslovil vo veci dovolací súd, a je povinný vykonať úkony, ktorých vykonanie dovolací súd nariadil; a podľa § 391 ods. 2 Trestného poriadku ak

bolo napadnuté rozhodnutie zrušené len v dôsledku dovolania podaného v prospech obvineného, nemôže v novom konaní dôjsť ku zmene rozhodnutia v jeho neprospech.

Povinnosť rešpektovania zásady zákazu zmeny k horšiemu (zákaz reformatio in peius) pritom vyjadruje aj nemožnosť skutkových zmien v neprospech obvineného.

Tento rozsudok prijal senát jednomyselne.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku nie je prípustný opravný prostriedok.